

Հաստատված է
Պետության և իրավունքի
տեսության և սահմանադրական
իրավունքի ամբիոնի 28. 08. 2017 թ.
նիստում (արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝ .....
(ստորագրություն)
 .....
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Մարդու իրավունքները և ոստիկանությունը 1
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտության ֆակուլտետ, հեռակա ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոն E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Գ.Առաքելյան, rmarandyan@mail.ru, հեռ. 055 56 67 23
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ ԿԻՍԱՄՅԱԿ	4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	Բակալավր
ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	0 (զրո)

<p>ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>«Մարդու իրավունքները և ոստիկանությունը 1» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 30 ժամ, որից 4 ժամ դասախոսություն, 26 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը ընթերցում է գրականություն, կատարում է վերլուծական և հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ գրում է ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու ժամ տևողությամբ:</p>
<p>ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ</p>	<p>Դասընթացը կառուցվում է «Պետության և իրավունքի տեսություն», «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» և «Միջազգային իրավունք» դասընթացների հենքի վրա:</p>
<p>ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<p>«Մարդու իրավունքները և ոստիկանությունը 1» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են մարդու իրավունքների ձևավորման պատմական գործընթացը, քննարկվող ոլորտի միջազգային իրավական փաստաթղթերը:</p>
<p>ՆՊԱՏԱԿ</p>	<p>Դասընթացի նպատակն է՝ սովորողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ, մասնավորապես ներկայացնել՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մարդու իրավունքների ձևավորման պատմական գործընթացը, 2. Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության միջազգային փաստաթղթերը, 3. ՀՀ ոստիկանության գործունեությունը կանոնակարգող իրավական փաստաթղթերը:
<p>ԽՆԴԻՐՆԵՐ</p>	<p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնել մարդու իրավունքների համակարգի ձևավորման պատմական գործընթացի առանձնահատկությունները, 2. Ուսումնասիրել մարդու իրավունքների ոլորտի միջազգային հիմնարար իրավական փաստաթղթերը, 3. Ուսումնասիրել մարդու իրավունքների

	<p>պաշտպանության ներպետական և միջազգային իրավական կառուցակարգերը,</p> <p>4. Ուսումնասիրել Խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի ու պատժի դեմ ՄԱԿ-ի կոնվենցիան և Խոշտանգումների կանխարգելման եվրոպական կոմիտեի չափանիշները:</p>
<p>ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ</p> <p>1. Իմանա՝</p> <p>2. Կարողանա՝</p> <p>3. Տիրապետի՝</p>	<p>1. Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների բնագավառում միջազգային կոնվենցիաների կիրառման առանձնահատկությունները,</p> <p>2. Մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության բնագավառում ՀՀ Սահմանադրության դերը և տեղը:</p> <p>1. Ընկալել Սահմանադրության դերը մարդու իրավունքների համակողմանի պաշտպանության բնագավառում:</p> <p>1. Մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության միջազգային կոնվենցիաների և դաշնագրերի նորմերին:</p>
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	<p>1. ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների միջազգային փաստաթղթերի ընտրանի, Երևան, 2009 թ.:</p> <p>2. Հիմնական փաստեր ՄԱԿ-ի մասին, Երևան, 2008 թ.:</p> <p>3. ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների մանդատը, Երևան, 2010 թ.:</p> <p>4. Երիցյան Ա. Հ. Մարդու իրավունքների միջազգային իրավական պաշտպանության հիմնահարցերը, Երևան, 2001թ.:</p> <p>5. Ֆլորանս Բենուս, Ռոբեր, Հայնրիխ Կլեբես, Եվրոպայի խորհրդի իրավունք, Երևան, 2007 թ.:</p> <p>6. «Ոստիկանության մասին» ՀՀօրենք, Երևան, 2002 թ.:</p> <p>7. ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015 թ.:</p>
Լրացուցիչ	<p>1. Մարդու իրավունքները և ժողովրդավարությունը, Երևան, 1995 թ.:</p>

	<p>2. Бекашев К.А. Международное публичное право, М., 2010:</p> <p>3. Международные акты о правах человека. Сборник документов, М., 2011:</p> <p>4. Международная защита прав и свобод человека. Сборник документов, М., 2007:</p>
--	--

<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ</p>	<p>-</p>
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ/ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ</p>	<p>Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար»:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝</p> <p>ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խորը և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ուստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ տալով,</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների,</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները,</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>

ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:
---------------------	---

Ներկայություն	Սովորողի՝ դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև՝ մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	<p>Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում ուսանողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:</p>

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՒՆՈՒՄ

<p>Թեմա 1</p> <p>Մարդու իրավունքների ձևավորման գործընթացը: Մարդու իրավունքների միջազգային փաստաթղթերը</p> <p>(2 ժամ դասախոսություն)</p>	
<p>Թեմայի հարցերը</p>	<p>Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>

<p>1. Պատմական անդրադարձ մարդու իրավունքների ձևավորման բնագավառին:</p> <p>2. ՄԱԿ-ը որպես մարդու իրավունքների կոնվենցիաների ընդունման հիմնարար կառույց:</p> <p>3. Մարդու իրավունքների միջազգային փաստաթղթերը. ընդհանուր ակնարկ:</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:</p> <p>Հարց 3 – ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները առավել մանրամասն ծանոթանում են մարդու իրավունքների միջազգային փաստաթղթերին, քննարկում են խնդրահարույց հարցերը:</p>
--	---

<p align="center">Թեմա 2</p> <p align="center">Խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի ու պատժի դեմ ՄԱԿ-ի կոնվենցիան և Խոշտանգումների կանխարգելման եվրոպական կոմիտեի չափանիշները</p> <p align="center">(2 ժամ դասախոսություն)</p>	
<p align="center">Թեմայի հարցերը</p>	<p align="center">Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն</p>
<p>1. Խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի ու պատժի դեմ ՄԱԿ-ի կոնվենցիան: ՀՀ կողմից նշված փաստաթղթի վավերացման անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. ՀՀ ոստիկանության գործունեությունը Խոշտանգումների դեմ պայքարի ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի համատեքստում:</p> <p>3. Խոշտանգումների կանխարգելման եվրոպական կոմիտեի չափանիշները:</p>	<p>Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա:</p> <p>Հարց 1- ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները առավել մանրամասն ծանոթանում են Խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի ու պատժի դեմ ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի դրույթներին, քննարկում են խնդրահարույց հարցերը:</p>